III. évfolyam Celldömölk 1907 október 27. 43. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Család és iskola.

(Folytatás.)

Ki is tudna hatni olyan tanulóra, ki épen szüleiben talál támasztékot, segitséget, bátoritást a maga slendriánságának, hanyagságának, tiszteletlenségének, könnyelmü magaviseletének folytatására?! Természetes, hogy az ilyen tanuló fölületes, hanyag tanulása miatt mindinkább elmarad, a hézagok ismereteiben nagyobbak és nagyobbak lesznek, rendetlenkedése és figyelmetlensége állandóbb, s nem egyszer az otthoni támogatásban elbizakodva kihivó, szemtelen lesz. Kárát ennek ugyan az iskolai fegyelem is, de első sorban maga az ilyen tanári tekintélyt el nem ismerő, szüleitől elkényeztetett tanuló vallja. Mert az iskola közös nevelői intézmény lévén, kiméletet nem ismer. Amint valamely tanuló tudása nem üti meg a mértéket, az iskola a többiekre való tekintettel kénytelen elejteni: amint valamely tanuló rendetlenkedéseivel, a tanárok iránt való tiszteletlen magaviseletével veszélyezteti a közjót, az erkölcsöt, a fegyelmet, az iskola a többi tanulóra való tekintettel fegyelmi szabályainak fokozatos, de kérlelhetetlen alkalmazásával kiselejtezi.

* * *

Minden pályán csak akkor végzünk érdemes munkát, ha jó kedvvel dolgozunk, ha munkakörünket szeretjük, ha lelkesedünk; igy van ez a diákpályán is. Egyik főtörekvésünk legyen tehát a diákban hivatásszeretetet kelteni, hogy szivvel-lélekkel végezze állapotbeli kötelességeit. Akadhatnak, kik a deákpályát ugy akarják megkedveltetni gyermekeikkel, hogy más pályákat, nevezetesen az ipari foglalkozást lekicsinylik, gunnyal, sőt megvetéssel beszélgetnek róla. Az ilyen eljárás teljesen elhibázott. Mert a gyermek a maga szük látkörével munkának csak a testi munkát tartja s igy könnyen az a hit fogamzik meg lelkében, hogy a diákpálya a kényelem pályája s eszerint mindentől, ami fáradságos, iparkodik is szabadulni, s uri dolognak a munkátlanságot tartja. Csak tanitsuk és neveljük a gyermekeket arra, hogy minden munkás embert becsülni és tisztelni kell, sőt minél alsóbbrendü munkát kell valakinek végezni, hogy magát föntarthassa, annál inkább iparkodjunk azt megkönnyiteni. Emellett iparkodjunk a diákokkal megértetni azt, hogy a tanulói pálya felel meg leginkább az ember természetének, mert az ember nemesebb részének, lelkének kiművelésére törekszik. Mutassuk meg nekik a történelem és az élet nagy alakjain, hogy az használhat legtöbbet hazájának, övéinek és önmagának, ki a szellemi élet terén fejti ki munkaerejét. Ha azonban mindig csak kész ideálokat mutatunk nekik, könnyen megesik, hogy ábrándozókká lesznek diákjaink; el-elmerengnek azon, hogy mit fognak csinálni, ha egykor nagyok lesznek; de az ábránd az élet megrontója, amennyiben a cselekvés, tett.

TÁRCA

Tőkéssy Bálint életéből.

Irta: **Szeberényi László.**

A régi, jobb idők emberei, kik jártak valaha a Balaton kies vidékén, bizonyára emlékeznek még Tőkéssy Bálintra, a tekintélyes és derék mesteremberre, vagy legalább is hallottak róla valamit. Becsületes, gazdag iparoscsaládnak volt ivadéka; ami örökül maradt rá, nemcsak megőrizte, hanem gyarapitotta is. Nagy terjedelmü arácsi szőllőjében sok bora termett, *balatonfüredi* szabóüzletében pedig nyári vig kedélyü legények dolgoztak a mester ur felügyelete mellett; télen a gazda is könnyen elvégezhette üzleti dolgait.

Akkoriban még más világ volt Füreden: gavalléros arisztokraták, mosolygó arcu papok élénkitették a fürdő évszakban a Balatonnak eme gyönyörü részét, akárcsak napjainkban Balatonföldváron. Lehet gondolni, hogy Tőkéssy mester ur üzlete a nyári szezonban kitünően jövedelmezett.

Tőkéssy Bálint tulságosan takarékos ember volt; sőt a rossz nyelvek még azt is ráfogták, hogy zsugori; talán volt is benne valami igazság. Az bizonyos, hogy nagyon meggondolta, mire költse a pénzét, pedig hát hűséges feleségén és egyetlen hasonnevü fián kivül senkinek sem keresett széles e világon.

Az a néhány füredi mesterember, aki még Tőkéssyn kivül a tisztes ipar különböző ágaival foglalkozott, a mi embereinknél szokott néha-néha elbeszélgetni a folyó ügyekről; sőt ittak is volna, ha ugyan a felszolgált bor iható lett volna; de hát a fránya se fogyasztotta el, olyan savanyu volt. De nem is azért nevezték Tőkéssyt zsugorinak, hogy a legjobb borával hassa ismerőseit; az a rosszabbik meg talán nem is volt oly nagyon savanyu!

Tőkéssy uram életének legkeserübb napjai azok voltak, amikor az egyes iparágakat megadóztatták. Szidta is ám kétségbeesetten a magas kormányt. Egy szép napon, mikor hivatalosan tudtára adták, hogy vége van már a régi iparrendszernek és hogy szolgáltassa csak be évenként szorgalmasan a kivetett adót, magából kikelve, iszonyuan méltatlankodva szaladt haza. Már az udvaron kiabált a konyhában foglalatoskodó feleségének: »Hallod-e asszony! végünk van, rakd félre az edényeket! Megadóztattak, hallod-e, oltsd le a tüzet! Az adóba elviszik pénzünket, üzletünket, szőlőnket, mindenünket! Rakj félre mindent, egy hónapig ne főzz, ne süss: oltsd le a tüzet!« És talán még a már elkészült pecsenyét se ették volna meg, ha az asszonynak több esze nincsen.

Mikor már egyetlen fiacskája magába szedte mindazt a tudományt, amit a füredi iskolában csak megtanulhatott, ugyancsak gondolkozni kezdett a derék apa, hogy mi legyen fiából. A tanitók azt a bölcs tanácsot adták, hogy tanitassák a fiut, lehet még pap is belőle; hisz jó esze van a tanuláshoz, anyagi tehetség is volna hozzá; azután meg a koldusbotja is eltörik, ha pap lesz. Az öreg Tőkéssy Sándor, a szabómesternek ta-

RÁCZ GYULA
épület és butorasztalos
Celldömölk (a kőfaragóval szemben).

Elvállal mindenféle asztalos munkát s azt a legszolidabb kivitelben jutányos áron készíti **Javitásokat gyorsan és pontosan eszközli**

A cselekvés, a tett mezejére vezessük tehát diákjainkat, megmutatva nekik az utakat, módokat, melyeken már most cselekvő hősök lehetnek a maguk körében. Az ilyen lelkes, bátor, pályájára büszke tanuló nem riad vissza minden kicsi nehézségtől, hanem bátran, jó kedvvel halad előre, egymásután győzi le az utjába eső akadályokat; s minden egyes nehézség legyőzése növeli önérzetét, a munkaerejében való bizalmát; az ilyen diák végre is diadalt ült. Ha azonban a szülők is minden kis nehézségnél fölsóhajtanak, ha ki-kifakadnak egyik-másik tantárgy ellen, melyet gyermekük nehezebben ért és tanul meg, ha gyermekeik fülehallatára mindjárt tulterhelésről beszélnek, amint a diáknak egy kissé meg kell erőltetni magát, akkor természetes, hogy a diák lelkesedése is hamar lelohad, a tanulást olyan dolognak tekinti, mely az ő megmegkinzására való. Midőn tehát kis embereink néha fölsóhajtanak, ne vegyük le mindjárt vállaikról a terhet, hanem nógassuk, biztatgassuk, lelkesítsük őket. »Munkára született az ember, miként a madár a repülésre.« Segits magadon s megsegít az Isten, tartja a közmondás is; urai vagyunk ugyan a földnek, de uraságunkat csak folytonos munkával, fáradozással birjuk fönntartani. A szülők hivják föl a gyermek figyelmét a saját maguk példájára is: az atya hivatalában vagy műhelyében dolgozik fáradhatatlanul, az édes anya a háznak ezer teendőit végzi s folyik a munka napnap után szakadatlanul. A kiskoruak sincsenek fölmentve a munka törvénye alól! Lám, aki nem lép tanulói pályára, azt mesterségre vagy más munkára fogják s dolgozik ugyanazon korban sokkal hosszabb ideig s testileg fárasztóbb munkát. Munkával küzdi fel magát az ember a társadalom hasznos tagjává; a munka edzi a testet, nemesíti a lelket. A tanuló hivatásos munkája az ő tanulmányai, melyekről már Cicero mondta: »Studia adulescentiam alunt.« A lelkesedés ébrentartására és fokozására szükséges, hogy a szülők érdeklődjenek a fiu tanulmányai iránt s megelégydésöket fejezzék ki, mikor a fiu derekas munkát végzett. A gyermeket ez boldoggá teszi, lelkét nemes törekvés szállja meg s jó kevvel végzi kötelességeit.

Ha a tanulóban sikerül lelkesedést, szeretetet fölkelteni pályája iránt, akkor minden tekintetben jó tanácscsal, kellő felügyelettel segitségére kell lenni, hogy pályája kötelességeit lehetőleg könnyen és biztosan teljesithesse. Nem elégséges ugyanis a lelkes, ifjui, cselekedni vágyó akarat, mert az mindenekelőtt tapasztalatlan; azért kell, hogy a szülők és a tanárok esze és tapasztalata vezesse, segitse és szabályozza az ifjui akaratot. Mindenekelőtt utmutatást kell a tanulóknak adni, hogy egészségnek s tehetségének megfelelő napirendet készitsen, de egyuttal ügyelni arra, hogy ezen napirendet pontosan meg is tartsa. Ha vigyázunk arra, hogy a tanuló kiszabott napirendjét lelkiismeretesen megtartsa, az által a tanuló megtanul változékony, sokszor szeszélyes akaratán uralkodni. A gyermek természete nem olyan, hogy egyfolytában hosszabb ideig dolgozni tudna; a munkának az üdüléssel kellőképen váltakozni kell.

(Folyt. köv.)

Adó-reform.

Soká vártuk, sóvárogva vártuk, — most immár megvalósul az adózás reformálása.

Pár sorban rámutatunk a legfőbb és legolhajtottabb változásokra, de csak pusztán regisztrálva az ujitásokat, tartózkodván lapunk természete miatt minden egyéni gondolat és vélemény felemlitésétől. De olvasó közönségünk, — azt hisszük — jobban is kiváncsi a tényekre, mint az egyes emberek véleményére.

Öt cimen fogja a közönség fizetni az egyenes adókat: földadó, házadó, tőkekamat és járadék adó, kereseti adó és végül jövedelmi adó cimén.

1. A jövedelem-adó fokozatos lesz. De akinek 600 koronánál kevesebb jövedelme van, az ezen adót nem fizeti. (Létminimum.) 600—700 K jövedelem után ezen adó 5 K lesz, 700—800 K 6 K, 1000—1100 K után 9 K, 10600—11400 K után 344 K, 52000—56000 után 2400 K, 100 ezer — 104 ezer után 4 ezer 800 K, 196 ezer — 200 ezer közt 9 ezer 700 K.

2. A földadó arányosabbá tétele céljából a katasztert ki fogják igazitani. A földadó a tehermentesitési járulékkal eddig 25 és fél százalék volt, most a tiszta jövedelem 20 százaléka lesz csak.

3. A házadó kétféle lesz: házbéradó és házosztályadó. A házbéradó Budapesten 17 százalék lesz, a vidéki városokban, ha lega-

---

pasztalt és vagyonos nagybátyja, akinek ugylátszik, nem volt valami nagyobb tervei a kis Bálinttal, azt tanácsolta, hogy csak tanulja az apja mesterségét, ne akarjon több lenni az apjánál; ebből a mesterségből tisztességesen megélhet, aztán meg marad is valami, hisz adott az Isten elég szép vagyont. De Tőkéssy uram ujjával, összeráncolt homlokára mutatva haragosan vissza vágott, hogy hát nem oda Buda! »Hohó, urambátyám! Szabómesternek . . .? ahhoz ész is kell ám! Ugyugy a tanulást csak megbirja, de már hogy az én mesterségemet, miképen tanulja meg, azt nem tudom. Nem olyan könnyen megy ám! Szabómesternek . . .? ahhoz sok ész kell. Nem bánom, inkább legyen ő miattam doktor, vagy fiskális!

Hogy mennyire igaza volt Tőkéssynek, a kis Bálint eléggé megmutatta. A gimnáziumban elég jó tanulónak bizonyult. Eleinte galomhiányát éleselméje pótolta. Bizony, szorgalmával nem tartotta volna fenn atyjának szabóüzletét, különösen a fürdőszezon alatt. Mikor Pestre került, talán maga se tudta, miképen kedvelhette meg épen a »just«, de hát jogász lett. Atyja aligha erőltethette, hisz mióta megadóztatták mesterségét, rossz szemmel nézett minden hivatalos személyre, már pedig a jogi pályán működő egyének nagyon is hivatalosaknak látszottak előtte. — De hát nem mondta-e valamikor, hogy a szabómesterséghez sok ész kell és igy ő miatta akár fiskális is lehet a fia, azt könnyebben megtanulhatja?

A mi fiatal barátunk azon jogászok közé tartozott, akik Pesten sokat »tapasztaltak«, hazuról sok pénzt kapnak, szeretnek szinházba járni, a cigányprimásnak ropogós bankókat adni és a hónap vége felé esetleg az aranyórát és valamelyik frakkot a »javitóintézetbe« küldeni. Az ifju Tőkéssy eleget »tapasztalt«, keveset tanult, de sokat költött. Atyja pedig küldte a pénzt, de olyan levelek kiséretében, hogy nem tette volna ki az ablakba. Az öreg egyre csak azt mondogatta: »Most már benn vagyok; folytatom, ha az [illegible]vagyonom eluszik is«. De azért nem uszott el, sőt meg se fogyott. Bálint barátunk azonban nem maradt [illegible] jogász, mint napjainkban divat. Keveset tanult, de mikor a kollokviumok közeledtek, éjt, napot összetett és . . . a vizsgálatok sikerültek.

Évek multak; Bálint elvégezte a jogot; már régóta patvarizált. Önállóságra, sőt házasságra is gondolhatott volna, hisz nem volt már gyerek. És ennek atyja is örült volna, mert mindig azt mondogatta, hogy egy jó, katonás feleség ugyancsak ráncbaszedné.

Azon közben egyszer csak ugy érezte a derék öreg Tőkéssy, mintha el kellene költözködnie a szép Balatonfüredről a még szebb . . . másvilágra. De mi lesz akkor a nagy vagyonnal, mely részben az elődök hagyatéka, részben szorgalmas munkájának gyümölcse? Felesége néhány év előtt elhunyt, egyetlen korhely fia hamarosan elverné, ha ráhagyná.

De nem dicsekedett-e sokszor, hogy a szabósághoz rengeteg ész kell? nohát ő nála pedig ez nem hiányzik. Megirta tehát a végrendeletet, melyben szép, nagy vagyonát »unokáira hagyja, kik Bálint fiának valamikor bekövetkezendő házasságából *fognak születni*, a haszonélvezet pedig legyen fiáé«. Tehát mégis csak sok esze volt a szabónak! Aztán a jó Tőkéssy bácsi az Urban csendesen elhunyt.«

De hogy a fiskálisághoz is kell ám ész, azt a következmények nem sokára igazolták. Az ifju Tőkéssy boldogult atyja halala után

lább 15 ezer lakosuk van, a nyers jövedelem 15 százaléka lesz. 10—15 ezer lakosu helyeken, fürdő és nyaralóhelyen pedig 11 százalék, minden más helyen 9 százalék. *Házosztály-adót*, a ki nem bérelt lakások után (pótlékkal az utóbbiak) fizetik. Ez a helységek minősége és a szobák száma szerint, háromfokozatu lesz. — Minden ház után kell fizetni házosztályadót, ha pedig a lakás ki is van adva, kell fizetni a házbéradót is.

4. A tőkekamat- és járadék adó 5 százalék lesz. De lesz egyik-másik járadék után 2, azaz 7, illetőleg 10 százalék is a járadék természete szerint.

5. Az általános kereseti adó alá tartozik minden jövedelem, mely ipari, kereskedelmi üzletből, bányászatból, szellemi vagy bármely hasznothajtó foglalkozásból ered, kivéve a szolgálati viszonyból eredő illetményt és ellátást. Nagy megnyugvással olvassuk Wekerle dr. beszédében az erre vonatkozó kijelentést: »Megszüntetem az első és másodosztályu kereseti adót és a családtagok adóját.

De nem fog fizetni jövedelem adót pl. az állam szállitási vállalata (vasut, posta, stb.) a háziipar, ha segédmunkás nélkül folyik, a rabok munkája stb.

Az általános kereseti adó kulcsa a jövedelem (a kereset) 5 százaléka.

Ily tehát az adók jövedelme csökkent, gondoskodni kell ett uj forrásokról. Ilyen pl. a külföldön lakó magyar honosok és a Magyarországból jövedelmet élvező külföldiek fokozott megadóztatása.

Megemlitjük még, hogy a pénzügyminiszter a belügyminiszterrel egyetértve, megállapodtak abban, hogy az egyenes adó féle összes közszolgáltatások (községi, megyei adók) az államival együts rovandók ki és szedendők be a kezelés egyöntetüsége végett.

---

az illetékes helyen tüstént bejelentette, hogy soha az életben nem fog megházasodni, mert ezt a végrendelkező határozott szavakkal nem követelte és igy a vagyonnak örökösei nem lesznek, csak haszonélvezője. Egyuttal a végrendelet ellen a pert meginditotta. E perben eléggé bebizonyitotta, hogy van esze a fiskálisnak.

Ne lapozgassuk mi a peres-aktákat: elég az, ha a »Végzésből« megtudjuk, hogy Tőkéssy Bálint az örökséget megkapta.

De most ugyebár, azt gondolhatnánk, hogy Bálint rögtön elpazarolta a szép, nagy vagyont. Épen ellenkezőleg! tüstént megkérte egykori principálisának leányát; ebben nem akadályozta már semmi. Meg is kapta, még pedig elég csinos hozomány kiséretében. A házasság után, anélkül, hogy asszonyuralom alatt nyögött volna, egészen más életet kezdett. Elhagyta a most már neki nem való korhely kompániákat s azóta boldogan, megelégedetten él felesége és boldogult atyja vagyonának immár létező *exörökösei* között. Az öreg Tőkéssy tehát megmutatta, hogy van esze a szabónak, de az ifju Tőkéssy is bebizonyitotta, hogy a fiskális sem esett a feje lágyára.

Lapunk nyomdájában egy ügyes fiu tanoncul felvétetik fizetéssel.

Valaki . . .

Valaki a vásár napján este az állomási épületben zsebmetszést kisérelt meg. A csendőrök észrevették ugyan, de a deliquens megugrott és örökre eltünt a sötét transváli pusztaságban.

Valaki a héten egy pört nyert. Most nyiltan kürtöli a pyrrhausi győzelmet.

Valaki a helyi lapok nyiltterében szenzációt keres.

Valaki Jánosházán dunnát lopott, de nem engedték meg neki, hogy a járásbiróság börtönébe magával vihesse.

HIREK.

Nyár végén.

Mit oly várva-várunk,
Csigauton jár.
S im, hogy elérkeze
A pázsitos szép,
Virágillatos nyár,
Már is sólyomszárnynyal
Siklik a légen át:
Röptében üdvözöl,
Mint vándor a honát.

*

Ábrándjaim vele
Foszló felhőkép',
Reményim utána,
Mint amelyeket
Pusztitó vihar tép,
Enyészeté lesznek.
Falevélen a dér
Napsugárban csillan
S minden ezüstfehér.

*

Ha elmulik az ősz
S szétoszlik a köd,
Fagyasztó szélvésztől
Vastag hólepel
Semmit többé nem föd,
Harmatgyöngycsillogás
Ékiti a tájat,
Lelkemben üiólag
Ábránd s remény támad.

Cseke Gyula.

Gombás Sándor †. Fájdalmas és szomoru kötelességet teljesitenek holnap városunk ügyvédi kara és jogász közönsége, midőn folyó hó 26-án hatvanhat éves korában elhunyt kartársukat és érdemes Nesztorukat sirjába kisérik, illetőleg megadják neki az utolsó tisztességet, mert ő maga nem helyben, hanem Adorjánházán kivánt temetkezni. Ő, ki négy évtizeden át segitett hozzáforduló embertársainak és feleinek, hogy megtámadott vagy kétségbevont jogukhoz vagy igazukhoz jussanak, meghajolt joga előtt a halálnak is, melylyel az isteni végzésből mindnyájunk fölött bir, de a melyet az vele szemben fájdalom időelőtt gyakorolt. A gyászbaborult hitves, kit évek hosszu során át nehéz betegségben ő ápolt és gondozott és a ki most mégis tuléli őt, fájdalomtól megtört gyermekek, unokák, rokonok, ismerősök és jóbarátok nagy serege állják körül koporsóját, mely egy jó embernek, egy jó hazafinak, munkában megőszült érdemes polgártársnak, gyöngéd férjnek, szeretetben gazdag atyának és szülőnek tetemeit rejti magában. A mondást, dat Justinianus honores, sem elveivel, sem életével nem cáfolta meg, de mivel bizonyára neki is voltak gyöngeségei és gyarlóságai, reméljük, hogy igazságos és irgalmas biróra talált e földön túl. Nyugodjek békében, övéit pedig vigasztalja meg a Mindenható. Az itteni temetési szertartás holnap délután 2 órakor lesz.

Hivatalvizsgálat. Tegnap, folyó hó 26-án Takách Márton főszolgabiró és Mersics számvevő hivatalvizsgálatot tartott celldömölkvidéki körjegyzőségnél ahol mindent példás rendben találtak.

Megyebizottsági tagok választása, mint értesülünk, folyó hó 7-én történik meg. Bővebb tájékoztatást a napokban kibocsátandó hirdetések nyujtanak.

Csak egy virágszálat. (Felhivás a jó szivekhez.) Virágokkal ékeskedik nemsokára a temető. Kegyeletes szivek viszik el kedveseik sirjára koszoruikat s odakint a temetőben megtisztult szép emlékek szállanak az elköltözött felé, a kinek sirjában nyugalmat, az előknek sajgó bánatukra enyhülést kérnek az ég Urától. A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület a halottakra való méla emlékezés e tiszta, fenkölt hangulatából egy kis részt kér juttatni a halál jegyeseinek, a tüdőbetegeknek. A halott nevében, a kinek sirja koszoruval ékesdik majd, — csak egy virágszálat kér a halál pitvarában lévők élete megmentésére. Közel 80.000 ember hal meg évente hazánkban tüdővészben, ebben a borzalmas pusztitó betegségben. Legalább a felének az életét megmentheti a társadalom részvéte. És maga az egyesület is ezreknek igéri visszaadni az életét, ha mindenki, aki a napokban koszorut vesz csak egy virágszállal kevesebbet köt koszorujába s ezt az egy virágszál árát az egyesületnek fölküldi. Moritúri vos salutant. A haldoklók szólitanak. Legyen a sirok koszoruja egy virágszállal egyszerübb; égjen egy mécsecsel a sirokon kevesebb, és ennek árából ki fog gyülni egy pislogó élet. Esdve kér az egyesület minden jó szivet, váltsa meg mindenki ezt a szent vámot nemzet nemzete dicsőségére, özvegyeknek, árváknak, ügyefogyottaknak könnyei fölszárítására. A ki ezt megteszi, a kinek szivében az irgalom érzete fölfakad: annak halottja tudni fog arról, Kegyeletünk szent, megtisztult, hemes tanusitása lesz, aki egy ujonan létesitendő szegénysorsu tüdőbetegeket gyógyitó népszanatóriumának épitési tőkéje gyarapitására halottak napja alkalmából adományát eljuttatja. Ezt kéri az egyesület bizó hittel és reménységgel. A József Kir.

Herceg Szanatorium Egyesület, Budapest, IX. Lónyay-utca 47. Százezrek kapják meg az egyesületnek ezekben a napokban egy kis füzetet. Ebben a füzetben foglaltatik az adakozásra való felhívás és mellékelve csatoltatik egy posta befizetési lap. A füzet értékes, tömören megírt ismereteket is közöl a nemzetpusztító baj, a tüdővész ellen való védekezésről. Olvassa el mindenki ezt a kis füzetet és adja oda másnak is olvasásra. A füzetke utolsó lapja a belügyminiszter engedélyével gyűjtő-lapot tartalmaz az irgalomadományok összegyűjtésére. A ki az ezzel járó fáradságot nem sajnálja, a könyöröletnek és irgalmasságnak szépnek adja szép bizonyságát. Aki pedig lapunk útján vesz tudomást a jóravaló egyesület szándékáról, az a jó szív küldje el közvetlenül Istennek tetsző adományát. Megjegyezzük, hogy az egyesület minden hozzá küldött adományt lapjában a Szanatorium Lapokban nyugtáz. A legmelegebben ajánljuk az egyesület nemes céljait közönségünk figyelmébe és pártfogásába.

Karamból. Folyó hó 23-án szerdán hajnalban fél négy óra tájban Boba állomáson összeütközés történt, mely alkalommal sok kocsi kisiklott és megsérült. Szerencsére csak tehervonatról van szó és így utasok életét veszély nem fenyegette. A balesetet Boba állomás személyzete idézte elő azáltal, hogy a szolgálattevő hivatalnok, váltóőr, éjjeli őr stb. elaludtak és a Celldömölk felől érkező tehervonatot senki sem várta, mely aztán rá ment egy olyan vágányra, ahol hosszú teherkocsisor állott. A vonat személyzete bár nagy veszélyben forgott, sérülés egyiket sem érte. A hibás alkalmazottakat felfüggesztették.

A Kossuth-muzeum érdekében. Gróf Zichy Imre, kr. városi József 48-as tüzérezredes, és gróf Kreutsh Béla önzetlen hazafias érzelmektől áthatott, férfiak 25 éves buzgó tevékenysége nyomán a 48-as nagy események relikvieit összegyűjtötték. A gyűjtemény mintegy hatszázezer korona értéket képvisel, de sokkal nagyobb érték ez sok viszontagságon keresztülment hazánkra nézve. A sok ezerre menő tárgyak, melyek között fegyverek, zászlók, képek, honvédruhák, régi olaj- és aquarellfestmények, fontos történelmi jelentőségű eredeti iratok, Kossuth Lajosnak is mintegy 6 szobára, való butora van, most már oly terjedelmű lett, hogy elhelyezése komoly gondokra szolgáltat okot. A buzgólkodó férfiak díjtalanul való átengedést ajánlották fel a nemzeti muzeumnak, a fővárosnak, de az előbbi helyszűke miatt nem fogadta el, a főváros pedig azon oknál fogva, hogy a Kossuth-muzeum kezelése évenként mintegy 6000 koronát igényel. Így a nemes fáradozók hazafias kiadványokat bocsátanak ki, melyeknek eladási árából folyó haszon fogja megteremteni azt az összeget, amit az illetékes körök mostohasága megtagadott. A hafias érzelmű honfiak nemszivüségehez appellálnak most s bizalommal sikerteljesen. Az ilyen kiadványok közül eddig megjelent Hoch János Rákóczy Ferencné és dr. Kaciány Géza Magyar vértanuk c. műve. Amannak ára 4 Kor., ez utóbbié 8 Kor. Megrendelhető kiadóhivatalunk útján. Markovits Péternél a Kossuth-muzeum őrnél, Budapesten, VIII. ker. Nepszinház-utca 23 sz.

Gyilkosság gondatlanságból. Kiskocskón Mayer Lajos bérlő birtokán rendkívül tragikus eset történt a héten, melynek egy családos, 4 gyermekes apa lett áldozatává. A bérlő ispánja, Babics Antal költözködött nyári lakásából a téliba. A költözködésnél Szabó Károly és Kovács József segédkezett. A szállított holmik között volt egy vadászfegyver is, mely töltve volt. Kovács bár tudta hogy töltve van a fegyver, mégis felemelte és társára, Szabó Károlyra fogta. Hatalmas durranás és jajjkiáltás reszkettette meg a levegőt. Szabó holtan esett közbe, a golyó szíven találta. Kovács sírankozva beszélte el, hogy ő nem sütötte el a fegyvert, csak tréfából fogta fel és hogy az önkényt sült el. Az elhalt Szabó családja iránt nagy a részvét. Az eset szinhelyére Bartha Elemér kir. aljárásbiró és dr. Király János járásorvos utazott ki és az elszerencsétlenült Szabó holttestét felboncolták. A megindított nyomozás lesz hivatva eldönteni, hogy szándékosság, vagy gondatlanság esete forog-e fenn.

Dalárdaalakulás. Mult heti számunkban említést tettünk a dalárdamozgalomról. Értesülésünk szerint eddig 60 pártoló és 26 működő tag járult hozzá a dalárdaegyesület alakításához. Az aláirások meg mindig folynak. Felhívatnak a szépert lelkesülő polgártársak, hogy belépésük által járuljanak hozzá egy hatalmas és erős dalárda kifejlődéséhez.

Pilisi zinigazgató párbaja. Pilisi Lajos szinigazgató, kinek kerületébe városunk is tartozik és aki jelenleg társulatával Kis-Martonban működik, Kovacs Sándorral, társulatának egyik tagjával Sopronban párbajt vívott. A párbajban Kovacs sebesült meg, míg Pilisi sértetlen maradt.

Halálozás. Cseh Gyulane, Cseh Gyula egeraljai ev. ref. tanító neje, folyó hó 22-én 60 éves korában elhunyt. Temetése 25-én pénteken ment végbe nagyszámu gyászoló közönség igaz részvéte mellett.

Gyermektelep Jánosházán. A közelmultban megemlékeztünk arról, hogy jánosházán sok lelencgyermek van elhelyezve, (számuk ez idő szerint 81) és hogy ezek tanittatása teljesen el van hanyagolva. E bajon most segítve lesz, mert Kemény Simon igazgató, a telepbizottság elnöke sok utánjárásával kieszközölte, hogy a község régi iskolaépületének egyik tanterme oktatás céljából rendelkezésre bocsáttassék. A gyermekek oktatását remélt tiszteletdíj ellenében Fehér István és Novák Pál tanítók képezik. Mindenesetre nemes cselekedetre vall mindhármójuk fáradozása, melyért az illetékes helyről mindaddig meltó módon fog a köszönet megnyilvánulni.

Gyanus haláleset. Tegnapelőtt, folyó hó 25-én reggel Pápocon egy pajtában halva találták Peti Vendel Kemenesszentpéteri lakost. Halálának okát az orvosrendőri vizsgálat fogja megállapitani.

Csarnok rovatunk helyszűke miatt ezen számunkból kimaradt.

Jegyzőválasztás Jánosházán. A belügyminiszter Jánosházán uj segédjegyzői állást rendszeresitett. Az uj jegyzői állást, amelynek dotációja 400 korona, de amelyet a belügyminiszter 1000 koronára egészitett ki, október hó 30-án töltik be választás utján. Pályázatok október hó 28-ig adandók be Takacs Marton celldömölki főszolgabiróhoz.

A Magyar Divat kiállítása. Folyó evi december havában nagyszabásu iparművészeti, divat, házipar és háztartás kiállitást rendez a „Magyar Divat" melynek vezetését Sárossy Béla szerkesztő vállalta magára. Kiállitható csekély térdíj fejében minden érdeklődő. Ezen kiállitás iránt nagy érdeklődéssel vannak a hivatott körök és azt, hiszszük, hogy az egyike lesz a legsikerültebb kiállitásoknak. További értesítést szivesen szolgál Sárossy Béla, Budapest, VIII. Baross-utca 44.

Sorshuzás. A veszprémi szinház javára kibocsátott képes lev. lap sorsjegyek huzása f. hó 15-én történt meg. — A 167 nyerő szám tulajdonosai f. évi dec. 10-ig jelentkezzenek nyereményeik átvételére, ha eddig nem jelentkeznének, akkor nyereménytárgyaik a jótékony cél javára fognak szolgálni.

Betörés. Scheemann Herman jánosházai lakos mult vasárnap este 7 óra tájban nyitva találta Weisz gyümölcsárusnő ablakját. A beállott sötétség és az idegen javak utáni birvágy őt az ablakon át becsalta a szobába, ahonnan 2 dunnát és 3 lepedőt el is emelt. Azonban nem sok édes álmot aludhatott bennük át, mert a csendőrség Bobán elfogta és bekisérte celldömölki járásbirósághoz.

Vásár. Csütörtökön igen látogatott vásárunk volt; mibe nagy befolyással volt a hetek óta tartó szép időjárás. A felhajtott 3500 drb marha közül azonban aránylag igen kevés alig 650 darab kelt el, azokat is Becsbe szállitották.

Rögtönözött mulatság. Mult vasárnap este a jánosházai polgári olvasókörben nagysikerü táncmulatságot rögtönöztek, amely világos reggelig tartott. A sikerben nagy rész a dalárdát illeti, miután több előadott enekszám után ők stimmelték jókedvre a kör jelenlevő tagjait, és azok hozzátartozóit. Majd a látóhatáron feltünt néhány szál cigány is, később az egész banda és olyan ropogós csárdasra gyujtottak rá, hogy bizony senkinek se jutott eszeágába, hogy reggelnél előbb eltávozzék. A csalódás jellegü mulatságon belépődíj nem volt.

B. B. B. Közismert tény s az ország minden részében el van ismerve alanti mottó, amely a kimutatott fényes eredmény által bebizonyosodott. Rövid időn belül a 60.000 koronás nagy jutalomdíjon kivül a nagy főnyeremény 200.000 koronát, 70.000, kétszer á 60.000, 50.000 és 40.000 koronát, tehát egy millió koronán felüli összeget fizetett ki a fenti Bankház a szerencsés vevőknek. Ezen fényes eredményt más főelárusító kimutatni nem képes. Jogosult tehát azoknak eljárása, kik sorsjegyeiket a legközelebbi I-ső osztályu huzásra (XXI. sorsjáték) huzás november 21- és 23-án, a Benkő Banknál Budapest, Andrássy-ut 60, beszerzik, mert ezáltal maguk is meggyőződést szerezhetnek arról, hogy a legigazabb mottó: Benkő sorsjegye Benkő!!

Mindenszentekre

koszoruk

jutányos árban, a legszebb kivitelben **élő- és preparált virágokból**, pálmalomb stb. diszitésekkel a legkényesebb igényeknek teljesen megfelelőleg készittetnek

Mór Gyula

műkertészetében **CELLDÖMÖLKÖN.**

Előzetes megrendeléseknél az árak olcsóbbak!

Kiadó lakások.

Egy külön bejáratu utcai csinosan butorozott **szoba és 2 lakás** ugyan abban a házban

azonnal kiadó.

Bővebb felvilágositás

a kiadóhivatalban.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

Jutányos áron

eladó

egy nagyobb jókarban levő **Wertheim szekrény felsőrésze, iróasztal és egy Pohl-féle gabonarosta.**

Bővebbet: **özv. Frisch Kálmánnál**

OSTFFI-ASSZONYFA.

Hát csakugyan olyan jók?

Mik? — Fay-féle Sodener Mineral-Pastillák? Nagyszerűek. Magunkfajta ember sok szert használhat, de én magam is előszeretettel használom a valódi Fay féle Sodenert. És aki egyszer vesz, az megjön ismét. Vannak vevőim, kik éven át veszik és kézi eladási cikkeim közül a Fay-féle valódi Sodener fogy leginkább Ime kérem, egy doboz 1·25 K. Minden gyógyszertárban, drogériában és ásványvizkereskedésben kapható.

Főügynökség **Magyarország és ausztriára W. Th. Guntzert, Wien XII.** Belghoferstrasse 6.

MEGNYILT

Gáspár Kálmán

hygienikus fodrász-terme CELLDÖMÖLK Uj-kávéházzal szemben.

Állandó raktár:

Roger és Gallet-féle Párizsból ibolya stb féle **illat** 6—12 K-ig. **Roger és Gallet**-féle finom **szappanok** 1·60—3 K-ig drbonként. **Maubert**-féle (Párizs) rizsporok és cremek, különféle válogatott illatokban drbonként 1·40—4 K-ig.

Maubert-féle 3 és 4 Leichner 1·60 és 2·40 K. Kielhauszer-féle abázia 2 K. **Margit** (Földes-féle) 1.20 K, rizsporok.

Kielhauszer H.-féle illat mindennemü illatban 2—10 K-ig, a legdusabb-választéku szappanaiból különféle válogatott illatokban, mik különösen felemlitésre méltók: Ibolya glycerin 1·20 K. Szelence (Flieder) 1·40 K, Széna (világhirü) 1·60 K, Speick 1 K. Tojás-olaj nagy 50 f és gyermekszappan 50 f — és az összes szappanféléi raktáron.

Margit-crém 1 K

Brázay-féle **Calogén** drbja 60 f.

Kalodont 70 f. **Szalycil szájviz** 1·40 K, **fogpor** 40 és 80 f. **Dr. Róbert Grensil**-féle uri, női és gyermek-fogkefék, melyekért jótállok, hogy szőre soha nem hull ki, 1—2 K ig. **Petral-viz** 2·50 K, a haj kihullását meggátolja és a fej-korpát teljesen egész biztosan eltávolitja, egyedül csak nálam kapható. **Gáspár**-féle **bajuszkötők** 1 és 1·50 K. Tiszaujlaki **Brillantinok**, bajuszpedrők, **nemzeti Rujkó**-féle. Jászberényi **Huba**-féle **kinyomó** fehér és barna szinben, kölni vizek, **Tátrafüredi** fenyő illat, Kielhauszer-féle **szoba füstölő**, női óvszerek, Francia gumi különlegességek, szigoru titoktartással.

Benkő sorsjegye Banko!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K 1.50 — 1/4 K 3.- — 1/2 K 6.- — 1/1 K 12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRASSY UT 60.

Egy jó családból származ fiut, aki már a 15. életévét betöltötte,

kéményseprő-tanoncnak

felveszek.

Bővebb felvilágositással **Landherr József** czelldömölki kéményseprő-mester szolgál.

Egy csinosan bútorozott

különbejaratu utcai szoba 1—2 vasuti ur részére azonnal

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy ügyes fiu

tanoncul

füszer- és gabonakereskedésbe **3 évi** tanulói időre felvétetik **Heimler Adolfnál**

CZELLDÖMÖLKÖN

Béres Sándor

uri és női cipész

CELLDÖMÖLK, Kossut-u., kőfaragóval szemben.

Készit a mai kor igényeinek teljesen megfelelő férfi-, női- és gyermekcipőket jó anyagból, mérsékelt áron.

Vadász- és lovagló-csizmákat, továbbá fájós lábakra special cipőket.

Javitások pontosan és játányos áron azonnal eszközöltetnek. — Mindennemü cipőtisztitó szerek legiutányosabb árakon!

Férfi-szabó divatterem.

Tisztelettel hozom Celldömölk és vidéke n. é. közönségének tudomására, hogy **folyó évi szeptember hó 3-án**

Celldömölkön. a Kossuth Lajos-utcában (Simon Sándor ur házában)

férfi-szabó divattermet

nyitottam.

Készitek a mai kor igényeinek megfelelő polgári-, papi- és egyenruhákat.

Bel- és külföldön szerzett több évi tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy m. tisztelt rendelőimet minden tekintetben kifogástalanul kielégithetem.

Kitünő francia szabás! — Mérsékelt árak!

B. meghivásaikat kérve, vagyok kiv. tisztelettel

Németh László

uri-szabó

Nyomatott Dinkgreve Nándor könyvnyomdájában Celldömölkön.